

K ü l ö n f é l é k .

Nyugdíj- és segélyintézetünk alaptervezetét, melyet e füzetben vesznek t. olvasóink, óhajtanók néhány meleg szóval kísélni körutjában. Azonban, meg vagyunk győződve, hogy ez egy oly tárgy, a mely maga magáért elég ékesen szól. Valóban égetőbb szüksége — pedig még mennyi van — alig lehet vallásközönségünknek, mint egy általános nyugdíj- és segélyintézet felállítása, a mely most az említett alaptervezet szerint czéloztatik. Mit ér a legfényesebb jelen is, ha a jövő sötét képekkel rémit? ellenben a megnyugtató jövő mellett még a jelen terheit is könnyebben hordozzuk. Papjaink és tanáraink állapota a jelenben sem valami kecsegtető; de ha meggondoljuk, hogy elnyomorodásuk vagy haláluk esetére önmaguk vagy családjuk szinte semmi segélyre se számíthatnak, bizony csodálkozni lehet rajta, hogy e pályán is megakad valaki. Régebben egészen mások voltak a viszonyok s részben talán ebből lehet kimagyarázni azt, hogy különben buzgó elődeink ez ügyre nem fordítottak kellő gondot. E hiányt nekünk a lehető leggyorsabban pótolnunk kell. Az alap le van téve. A tervezet készen: mi legyünk buzgók felkarolásában, az épület felemelésében. Segítsünk magunkon, hogy a jó Isten is segíthessen rajtunk. Azokat, a kiket első sorban érdekel ez ügy s ennél fogva határozott díjfizetésekre vannak kötelezve, kérjük, vegyék szívökre a dolgot s legyenek pontosak, mert ez által egyszer magokon segítenek, másfelől az alap gyarapodását hathatósan eszközlik. Azokat pedig, a kik személyesen nincsenek ugyan érdekelve az ügy által, de a közügyet szívöken hordozzák, kérjük, méltassák becses figyelmökre a bemutatott alaptervezetet, melyen hogy Istennek áldása legyen, teljes lelkünkben óhajtuk.

A püspökválasztás küszöbén egyik egyházkörnyékünk azt az indítványt terjesztette fel az egyh. képviselő Tanácshoz, hogy mivel kánonaink szerint minden felszentelt pap választható püspöknek, de gyakorlat szerint nem választhat püspököt, mert szavazati joggal csak az egyházi tanácsosok bírnak, s ennél fogva az egyházi téren legfontosabb választástól éppen az egyházi egyének vannak elzárva: tisztelettel kéressék meg az egyházi felsőbbség, illetőleg a Képv. Tanács, hogy rendelje el, miszerint a közelebről, aug. 27-n, Árkoson tartandó püspökválasztásra mindenik egyházkörnyék belső emberei részéről legaiább két

képviselő küldessék. Ez indítványhoz most sem mellette, sem ellene nem szólunk; de hogy annak keresztülvitelére s rögtöni alkalmazására valamelyik egyházkörnyék a Képv. Tanácsot jogosítottnak hiszi: ezen lehetetlen nem csodálkoznunk. Nálunk a Képv. Tanács egyházi törvényeket nem alkothat. Ez a főtanács jogkörébe tartozik. A tett indítvány tehát legfennebb a közelebbi zsinati főtanácson kerülhet tárgyalás alá. A jelenlegi püspökválasztás azonban, csak a már meglevő egyházi törvények értelmében történhetik meg. S miután egyházi életünk eme tagadhatlanul egyik legfontosabb actusától már alig néhány nap választ el; miután a püspökválasztással egyidejűleg ez alkalommal még főgondnoki választásunk is lesz: mi a bölcseségnek és szeretetnek kétszeres mértékét óhajtjuk legközelebről a választóknak; a választottakat aztán üdvözölni s általában zsinatunkról a lehető részletes tudósítást adni következő füzetünkben mi nem mulasztjuk el.

Londonból Péterfi Dénes ifju barátunk szerencsésen haza érkezett, magával hozva angolhoni hitrokonink meleg üdvözlését. A két évi angol levegő s tán még inkább az utazás kissé megviselte, de szellemileg azt hiszszük, annál erőteljesebb lett. Örömmel olvastuk az Inquireből, hogy az utolsó vizgán is becsületet hozott a magyar unitárius egyházra, s tanuló ifjainkra. Benne főiskolánk, a szószék s folyóiratunk is egy buzgó, lelkes és munkás tagra számít. Ugyancsak Londonból olvassuk a tiszteletre méltó Martineau testvérének, Miss Henriette Martineauanak halálát. E nő szép nevet vivott ki magának Angliában, mint író nő is. Több becses munkája van, melyek részint vallási, részint szépirodalmi tárgyuak. Irt nemzetgazdaságtant s bévezetést a Darwin műveihez. A Daily News-nek állandó munkatársa volt. Halála alkalmából e lap igen érdekes életrajzot adott Miss Martineauról egy necrologgal, melyet még 1855-ben ő maga irt meg.

Spanyolországban a protestánsoknak ez idő szerint 53 temploma és 90 iskolája van. Protestáns nevelésben 3000-en részesülnek.

Ó-katholikus gyülekezet van Poroszhonban 35, Badenben 44, Hessenben 5, Birkenfeldben 2, Bajorhonban 31, Würtenbergben 1, Lélekszám Poroszhonban 20,524, Badenben 17,203, Bajorhonban 10,110, Hessenben 1.042, Oldenburgban 249, Würtenbergben 223. A lelkészek száma 120.

Necrolog. Fehér Péter, a kecskeméti ref. főiskola egyik derék tanára jul. hó 13-án 46 éves korában meghalt Budapesten. Egy felvilágosult, nyílt és szabad gondolkozású férfit ismertünk mi is benne, kinek kora halálán igaz részvéttel adózunk, égi vigaszt kérve hátraha-

gyott családjának. Nem különben Fördös Lajos, kecskeméti ref. lelkész atyai bánatában is baráti szívvvel osztozunk, ki egyik nagy reményű fiát Fördös Gézátt, budapesti egyetemi mintagymnasiumi gyakorló tanárt s műegyetemi tanársegédet 22 éves korában jul. 17-én vesztette el.

Éppen e sorok írása közben vesszük a gyászhirot, hogy Székács József, bányakerületi év. ágost. superintendens jul. 29-én Budapesten meghalt. Már huzamosabb idő óta betegeskedvén, e miatt még 1872-ben lemondott volt superintendensi hivataláról, mely méltóságra 1860-ban választatott meg a magyar irodalom eme egyik kiváló régi bajnoka. De Székácsnak az egyházi téren is hervadhatlan érdemei vannak. A maig jó hírű Prot. egyh. és isk. lapot, Török Pál, ma szintén superintendens társával együtt alapították meg, s annak 1848-ig egyik szerkesztője is ő volt. 1845-ben egy imakönyvet adott ki. 1854-ben kassonlóképpen Török Pállal a Prot. lelkészi tárt indították meg. 1856-tól fogva vezérszerepet játszott a protestánsok által a patens ellen vívott harcban. A jók és nemesek kiérdemelt hálás emléke lebegjen sirja felett!

Hálás köszönet.

Varga Zsigmond. h. szt. péteri t. paptársunk egy kimutatást küldött bé a szerkesztőséghez, melyben 1875 febr. 6-án gonosz kezek által történt felgyújtása alkalmából szenvedett kára enyhítésére tett emberbaráti adományokat névszerint és részletesen közölvén, azokért a nemes szívű segélynyújtóknak folyóiratunk útján a maga és családja nevében hálás köszönetét kívánja a legmelegebb szavakban kifejezni. Tűzkárosult t. paptársunk a vett jótéteményekért a nyilvánosságnak számadással nem tartozván, elégnék tartjuk a kimutatás eredményét közölni, mely szerint egyfelől mlgs. Jakab Gyula ur, a h. járás derék ifju dullójának részint a kezelése alatt levő községekhez intézett felhívása, részint a szomszéd dullói járások hivatalos utoni megtalálása, másfelől az egyházköri előljárátság által a belső emberekhez kibocsátott aláírási iv útján, 230—40 frtra becsült kára fedezésére összesen 65 véka 6 kupa gabona s 55 frt 15 kr készpénz segélyben részesült. A mi nevezett paptársunk hálás köszönetét illeti, kit e segély terhes családjával a kétségbeeséstől mentett meg, mi is azt mondjuk vele: Isten áldja meg a jó lelkeket, a kik ily igazán nemes és áldozó részt vesznek embertársaik nyomorában.

(Varga Zsigmond h. szt. péteri unitárius pap leveléből).